

FACTORIUM PODIUMKUNSTEN JAARVERSLAG 2019

BESTUURSVERSLAG 2019

FACTORIUM PODIUMKUNSTEN

Behorend bij het Financieel Jaarverslag 2019

INHOUD

1. Inleiding
2. De Financiën
3. De Prestaties
 - a. Talentontwikkeling
 - b. Onderwijs
 - c. Expeditie
 - d. Verhuur
4. Marketing & Communicatie
5. Personele cijfers
6. Raad van Toezicht en Ondernemingsraad

1. INLEIDING

2019 Was het jaar

- Van een geweldig, geslaagd en feestelijk 150-Jarig jubileum waarmee Factorium zich van zijn allerbeste kant liet zien.
- Van de groei van de urban activiteiten.
- Waarin de zichtbaarheid van Factorium als cultuurbedrijf in Tilburg en Goirle (dankzij de lancering van een nieuwe website en een heel actief social-media-beleid) flink groter werd (zie ook de marketing - communicatiecijfers in dit verslag).
- Waarin in totaal maar liefst **108.407 mensen** actief of receptief deelnamen aan Factorium-activiteiten in Tilburg en Goirle, waarmee de deelnemersaantallen voor het eerst in jaren weer een (lichte) stijgende lijn lieten zien. Wat onverlet laat dat we door moeten gaan met het werken aan nieuwe lesmethodes, presentaties en projecten omdat groei in een gezond bedrijfsmodel nodig blijft. Daarom kijken we in 2020 kritisch naar een herziening van de basis van ons bedrijfsmodel. Want het is een feit dat met name individuele muzieklessen een ongunstige verhouding deelnemersbijdragen/subsidie hebben, wat de muzieklessen erg subsidieafhankelijk maakt in een klimaat in Nederland waarin muziekscholen ernstig gekort of zelfs helemaal opgeheven worden (zoals ook de intentie van de gemeente Goirle bleek te zijn in 2019).
- Waarin we met al onze activiteiten **34.451 kinderen** bereikten in het Primair Onderwijs.
- Waarin Factorium opnieuw op expeditie ging. Op zoek naar nieuwe vergezichten, nieuwe projecten en initiatieven zoals de Special Factory, Link Jongeren Theaterfestival, Weekendschool, lessen, workshops, trainingen en congressen samen met zorginstellingen en de Greenwood Health & Dance Movement, projecten voor mensen met een beperking (Theatergroepen TOF en Andere Koek), speciale programma's voor ouderen, wijkprojecten zoals met de Ouderkamer Tilburg Noord. I.s.m. Stichting Straat, werden bij verschillende overheden en fondsen de nodige aanvullende fondsmiddelen verkregen. In totaal **3.180 mensen** namen deel aan **27 projecten** voor een publiek van **6.880 mensen**. U leest het verderop in dit verslag.
- Waarin Factorium opnieuw actief was als podiuminstelling. Daar moet Tilburg nog aan wennen. Nu wordt in die categorie vooral gekeken naar Theaters Tilburg, 013, De Nieuwe Vorst en Paradox. Maar Factorium ontving in 2019, mede door de jubileumactiviteiten, in haar theaterzaal **23.039 bezoekers**. En omdat we Factorium Podiumkunsten heten, hebben we twee nieuwe podia in de foyers gebouwd. In 2019 hebben in totaal **52.966 mensen** (excl. de deelnemers aan lessen en cursussen) gebruik gemaakt van de faciliteiten.
- Waarin Factorium, samen met Theaters Tilburg en Fontys Hogeschool voor de Kunsten, actief was in de planontwikkeling rondom Piushaven, Koningsplein, Paleisring, Schouwburgring en de herbestemming van het Paleis.
- Waarin we met voornoemde partners de subsidieaanvragen bij Rijk- Provincie- en Gemeente voor het musical-lab M-Lab realiseerden voor de nieuwe rijks-planperiode.

Maar 2019 was ook het jaar

- Waarin het College van B&W van de gemeente Goirle in april aankondigde de subsidiebijdrage van 300K per jaar volledig af te willen bouwen, hetgeen de opheffing van alle lessen en cursussen Factorium in Goirle betekent. Na fel verzet van docenten, leerlingen, scholen en verenigingen in Goirle, ontvingen Factorium, Bibliotheek Midden Brabant en Cultuurcentrum Jan van Besouw gezamenlijk de opdracht de 300K bezuiniging samen te realiseren
- Waarin de gemeenteraad van Tilburg besloot de subsidiebijdrage aan Factorium (nagenoeg) *niet* te indexeren, terwijl de huur die Factorium betaalt aan de gemeente voor haar hoofdgebouw wél met 2,8% werd geïndexeerd.
- Waarin op de valreep in december een nieuwe CAO door de sociale partners overeen werd gekomen, die per 1 januari 2020 een loonsverhoging van 3% en per 2021 nog eens 2% voorschrijft.
- Waarin langzaam duidelijk werd dat de ambitie het begrotingstekort met 100K te verlagen niet gehaald zou worden omdat we zo veel doen, met zo veel energie en enthousiasme dat financieel terug-schalen een stevige opgave blijkt te zijn.
- Waarin een nieuw planningssysteem werd gekozen en voorbereid en het jaar waarin duidelijk werd dat ook het gehele administratief systeem voor leerlingadministratie en financiële administratie zal moeten worden vervangen alsmede de servers waarvoor Microsoft geen updates meer levert.
- Waarin, in de tweede week van maart 2020, terwijl we druk bezig zijn met het schrijven van het Bestuursverslag 2019, als gevolg van alle coronamaatregelen in Nederland nagenoeg alle activiteiten van Factorium stil zijn komen te liggen. Niemand weet vooralsnog wat de effecten daarvan gaan zijn.

Kortom: er is het nodige aan de hand om ons scherp en alert te houden. Want ook in de komende jaren willen we ons succesvolle muziek- theater- dans- en musicalwerk graag voortzetten, versterken en verbeteren waar dat kan! Dus: ondanks alles of juist nu: de schouders eronder!

Loek Sijbers
Directeur Bestuurder

2. DE FINANCIEN

Factorium accepteerde de laatste jaren een (beperkt) negatief exploitatieresultaat, dat gedekt kon worden uit reserves. Maar daarmee is het eigen vermogen van de organisatie onder druk komen te staan. De terugloop van het eigen vermogen heeft in 2019 een kritieke grens bereikt. Daarbij komen het voornemen van de gemeente Goirle het subsidie af te bouwen, en - in 2019 - een stapeling van een aantal externe negatieve financiële ontwikkelingen die, alles bij elkaar, de noodzaak diep(er) in te grijpen in het bedrijfsmodel en de financiële organisatie, noodzakelijk maken. Kaasschaven gaat hier zeker niet de gewenste resultaten opleveren. Het is noodzakelijk het gehele bedrijfsmodel te heroverwegen.

In december 2019 werd door de Raad van Toezicht de Begroting 2020 vastgesteld met (opnieuw) een (onontkoombaar) exploitatietekort, dat de druk op het weerstandsvermogen verder verhoogt. De goedkeuring werd dan ook alleen verleend onder gelijktijdige vaststelling van de contouren van een Meerjarenbegroting 2021-2024 die laat zien wat nodig is om het weerstandsvermogen eind 2024 opnieuw op het gewenste gezonde niveau te brengen.

In 2018 werd een Begroting 2019 vastgesteld die een negatief eindsaldo van 58K toestond. De 8 maanden prognose liet in september zien dat het verlies 2019 groter zou zijn dan begroot. De realisatie laat zien dat het verlies nu ruim 100K hoger is dan begroot. Dat is zorgelijk en onderstreept opnieuw hoe noodzakelijk het is op korte termijn diep in de kostenstructuur van de organisatie in te grijpen.

En dat alles schreven we voordat de coronacrisis losbarstte.....

Toelichting op de verschillende posten

Het nummer verwijst naar de cijfers Realisatie 2019 (vrs 20 maart 2020)

KOSTEN

1. Overhead

1.5. Marketing en communicatie: Overschrijding 26K als gevolg van:

- * Ziekte van een medewerker vanaf september 2019.
- * Vier maanden extra inhuur; onvoorzien.
- * De andere medewerker werkt op basis van 4 dagen/week voor Marcom en stond in de begroting voor 1 dag/week op Productie. De extra inspanningen t.b.v. het jubileumjaar 2019 en onze ambities m.b.t. de noodzakelijke inhaalslag op het vlak van social media, hebben ertoe geleid dat zijn inzet (anders dan voorzien) niet op 4 maar op 5 dagen/week op Marcom geschreven is in 2019.

1.6. Facilitair Gebouwenbeheer: Overschrijding van ruim 53K.

- Het hoofdgebouw is in 2019 intensiever gebruikt dan normaal. Deels als gevolg van een reeks extra (jubileum-) activiteiten, deels als gevolg van een betere verhuur (intern/extern). Dat leidde tot een fors grotere noodzakelijke inzet van receptie en beheermedewerkers.
- Dat leidde tevens tot hogere schoonmaakkosten.
- Vanwege het vertrek van de medewerker Planning & Verhuur per 1 januari 2020 (met wie een VSO werd overeengekomen - loondoorbetaling t/m februari 2020), heeft vanaf oktober gedurende 3 maanden op deze functie een *dubbele bezetting* bestaan om de nieuwe functionaris in te kunnen werken in een complex domein, waarbij tevens werd begonnen met de implementatie van een nieuw planningsprogramma: Yesplan.
- Extra verhuur wordt duidelijk in meeropbrengst van bijna 35K bij Inkomsten Verhuur.

2. Overige medewerkers Primair Proces

2.2. Hoofd projecten/projectleiders: Overschrijding ruim 65K t.o.v. begroting, als gevolg van het feit dat twee medewerkers voorheen actief binnen de pijler Onderwijs, in 2019 zijn overgeplaatst naar de pijler Expeditie (2,5 dag/week) om de nieuwe innovatieve projecten binnen deze pijler van de grond te krijgen. Dat was niet begroot, maar menskracht is noodzakelijk om innovatieve activiteiten op te kunnen starten en daar samenwerkingspartners en cofinanciering voor te vinden. Maar in tegenstelling tot de inzet in de pijler Onderwijs, waar ca. 60% van de loonkosten werden terugverdiend, werd in 2019 op deze uren nauwelijks terugverdiend. In de opstartfase gaat de kost immers voor de baat uit. Het moge duidelijk zijn dat in 2020 een verdienmodel moet ontstaan om de pijler Expeditie een duurzame toekomst te kunnen laten hebben. In volgende jaren moeten andere partijen dan alleen Factorium (en incidentele fondsen) bereid zijn de portemonnee te trekken, zoals de gemeente Tilburg, de zorginstellingen en de deelnemers.

3. Docentenkosten

3.1 t/m 3.4 Realiseert bijna 72K boven begroting. De overschrijding ontstaat met name op 3.2 Werk derden / ruim 80K. Werkelijk probleem is dat een stijging van de docentenkosten in de laatste maanden van het jaar niet heeft geleid tot *evenredige inkomstenstijgingen* aan de opbrengstenkant. Sterker nog: de inkomstenkant daalde. Een strakke sturing op de voorkant en beter zicht op input en outcome van deze kostenpost is vanaf 2020 noodzakelijk. Noodzakelijke acties zijn genomen.

3.5 t/m 3.10 Realiseert conform begroting, maar wijkt met 120K af van de prognose. De beheersbaarheid van de docentenkosten in alle onderwijsactiviteiten gedurende het jaar vormt een uitdaging. De vraag van scholen per periode in het jaar is moeilijk voorspelbaar. De inzet van docenten verloopt op basis van veel verschillende incidentele subsidieregelingen en het ontbreekt vooralsnog aan een strakke projectadministratie. M.b.t. de regeling CMK II geldt dat de moeilijkheid is dat Factorium als penvoerder financieel verantwoordelijk is voor CMK II, maar slechts heel beperkt zeggenschap en invloed heeft op de uitvoering, omdat het projectleiderschap is belegd bij een andere partij CiST (5 medewerkers), die in 2019 direct onder de gemeentelijke uitvoeringsdienst viel.

Ter informatie: Vanaf 2021 is Factorium niet langer de administratief penvoerder voor CMK III. Die rol wordt overgenomen door Kunstloc Brabant. Uitvoering is in 2021-2024 in handen van de (nieuwe) Stichting CiST. Factorium zal als aanbieder van producten en diensten voor het onderwijs, vanaf 2021 opdrachten in dat kader ontvangen op basis van offertes vooraf en facturatie achteraf.

3.11 t/m 3.13 Realisatie in docentenkosten Expeditie bedraagt ruim 48K minder dan begroot. Tegelijkertijd is Opbrengsten Expeditie conform begroting gerealiseerd.

4. Huisvesting

Kosten bedragen 4K minder dan begroot.

5. Organisatiekosten

Ondanks alle extra activiteiten in het begrotingsjaar vallen deze ruim 10K gunstiger uit dan begroot en 41.5K gunstiger dan de prognose liet zien.

6. Directe Activiteitenkosten

Ook hier hebben de extra Jubileumactiviteiten niet geleid tot budgetoverschrijdingen; de post schrijft 23K gunstiger dan begroot en 18,5K gunstiger dan de prognose.

7. Afschrijvingskosten

Er is zuinig geopereerd; kosten blijven binnen de marges.

8. Overige inkomsten

8.2. De (beperkte) BTW die Factorium terug kan krijgen dient aan de kostenkant opgenomen te worden.

RESUME

Belangrijkste budgetoverschrijdingen:

Overhead:	+ 74K dan begroot (Facilitair 54K, PR&Marketing 27K)
Medewerkers Primair Proces:	+ 80K (o.a. 66K nieuwe projectleiders)
Docentenkosten Factorium:	+ 23K saldo boven Begroting / Expeditie kost ruim 48K minder dan begroot / maar docentenkosten cursussen + 72K.

Het totaal van de personeelskosten komt daarmee 177K boven begroting. Het mag duidelijk zijn dat op personele kosten ingegrepen moet worden om zwarte cijfers te kunnen schrijven.

OPBRENGSTEN

9.1. De opbrengsten uit de Cursusmarkt zijn (we constateerden dat ook al bij de 8 maanden prognose) echt te hoog ingeschat. Toen hebben we de prognose naar beneden bijgesteld. Uiteindelijk 109 K lager dan begroot en 28K lager dan geprognosticeerd na 8 maanden.

Realisatie 1.072K in 2019. Ter aanvullende informatie begroot in 2020: 1.056K.

9.5 t/m 9.8. Opbrengst Verhuur bedraagt bijna 39K meer dan begroot.

9.12 en 9.13 horen bij elkaar. Impuls Muziekonderwijs Tilburg realiseert weliswaar 28K lager dan begroot, maar X-Pect Primair realiseert ruim 34K meer.

9.17 t/m 9.19 Expeditie realiseert conform begroting en ruim 28K beter dan prognose.

10. Subsidies: valt nu bijna 45K gunstiger uit, mede dankzij een plus op de CMK II uitvoering en twee incidentele subsidies.

R 152. Baten & Subsidies: De Totaal post valt 8K hoger uit dan oorspronkelijk begroot en ruim 89K gunstiger dan de prognose liet zien.

3. DE PRESTATIES

Factorium in Cijfers					
			<i>Realisatie</i>	<i>Begroting</i>	<i>Realisatie</i>
ALGEMEEN:			2019	2019	2018
Bereik					
	Cursussen				
		Muziek	3.242	2.770	3.036
		Dans	1.230	1.060	1.249
		Theater	822	730	835
		Totaal	5.294	4.560	5.120
	Onderwijs				
		aantal leerlingen	15.144		15.292
		aantal leerlingen cmk(2)	13.035		10.932
		aantal leerlingen Muziekimpuls	5.260		5.344
		aantal leerlingen Xpect	1.012		1.043
		Totaal aantal leerlingen bereik Onderwijs	34.451	24.000	32.611
	Expositie				
		aantal deelnemers Talentontwikkeling Kinderen	4.733	1.000	8.74
		aantal deelnemers Breed Kennismaken	5.327	4.500	4.535
	Overig				
		aantal voorstellingen	249	200	1.71
		aantal overige verhuringen*	5.207	1.500	5.007
		* vanaf 2018 is o.a. strippenkaart Fontys ingevoerd en wordt het individueel gebruik geregistreerd (totaal 2851)			
		aantal bezoekers Factoriumzaal	23.039	35.000	17.833
		aantal deelnemers overige verhuringen	29.957		32.362
	Dienstverleningscapaciteit				
	Cursussen	aantal uren	65.338	41.179	61.604
	Onderwijs	aantal leerlingcontacturen	46.216	30.000 *	40.199
		aantal projecten	192	200 *	168
		aantal uren	18.585	20.575	17.195
	Projecten	aantal projecten	27	25 *	14
		aantal uren	5.503	3.944	3620
				geschat	*
FINANCIEEL	x € 1.000				
	Baten				
		Subsidies	3.196	3.147	3.014
		Deelnemersbijdragen / overige inkomsten	1.987	2.033	1.839
	Lasten				
		Personeelskosten primair proces	2.826	2.723	2.630
		Personeelskosten overhead	1.089	1.015	999
		niet personele kosten	1.426	1.495	1.378
		resultaat, onttrokken aan reserve	-159	-53	-154

Uren en deelnemers in Tilburg en Goirle						
	Gerealiseerde Uren			Bereik deelnemers		
	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Totaal						
Muziek	28.105	31.538	28.652	3.242	2.770	3.036
Dans	6.189	5.415	5.328	1.230	1.060	1.249
Theater	6.957	6.769	6.807	822	730	835
totaal cursussen	41.251	43.723	40.787	5.294	4.560	5.120
Onderwijs	18.585	20.575	17.195	34.451	24.000	32.611
Onderwijs Partners CMK (toegevoegd)			-			
Expeditie	5.503	3.032	3.622	6.880	5.500	5.409
Totaal	65.339	67.330	61.604	46.625	34.060	43.140
Tilburg						
Muziek	22.167	24.615	22.475	2.637	2.250	2.469
Dans	5.602	4.615	4.650	1.020	900	1.083
Theater	6.478	6.154	6.214	730	650	784
totaal cursussen	34.247	35.385	33.339	4.387	3.800	4.336
Onderwijs * Inclusief CMKT	15.366	16.907	14.119	26.678	22.000	27.108
Onderwijs Partners CMK (toegevoegd)						
Expeditie	5.503	3.000	3.622	6.880	5.500	5.409
Totaal	55.116	55.292	51.080	37.945	31.300	36.853
* Verdeling geschat						
** Verdeeld over 1000 deelnemers, bereik jongeren en 4.500 deelnemers Kennismaken in de stad						
Goirle						
Muziek	5.938	6.923	6.177	605	520	567
Dans	587	800	678	210	160	166
Theater	479	615	593	92	80	51
totaal cursussen	7.004	8.338	7.448	907	760	784
Onderwijs	3.219	3.668	3.076	7.773	2.000	5.503
Onderwijs Partners CMK (toegevoegd)						
Expeditie		32			-	
Totaal	10.223	12.038	10.524	8.680	2.760	6.287
Alle gerealiseerde uren zijn gepresenteerd als uren						

Hierna beschouwen we de prestatiecijfers 2019 in publieksbereik op basis van de vier pijlers waarop Factorium is gebouwd: Talentontwikkeling, Onderwijs, Expeditie en Verhuur. Dit om de gevraagde doelstellingen goed en efficiënt te kunnen realiseren.

Talent ontwikkeling Muziek, Theater, Dans, Musical Cursussen Workshops Trainingen Presentaties Voorstellingen	Onderwijs Primair Voortgezet Speciaal Pabo	Expeditie Special Factory Projecten Producties Onderzoek Academy	Verhuur Theaterzaal Dansstudio's Muziekstudio's Concepten Producties i.s.m. Prins Heerlijk
---	---	--	---

A. Talentontwikkeling

In 2019 werden in de cursussen 5.294 deelnemers genoteerd. Dat zijn 174 deelnemers meer dan in 2018. Daarmee wordt voor de eerste keer sinds jaren de dalende trend doorbroken. Met name bij Muziek en Musical werden meer deelnemers genoteerd. Een extra vermelding verdienen hier vier bijzondere onderdelen van het Top-Talentontwikkelingsprogramma van Factorium:

1. De in Nederland unieke Musical vooropleiding heeft als de MusicAllFactory (MAF) inmiddels in Nederland en België naam gemaakt. Hierin is de samenwerking met de burens Fontys Hogeschool voor de Kunsten (FHK) en Theaters Tilburg (De Nederlandse Musicaldagen) essentieel. In 2019 bedroeg na selectie het aantal (bijzonder getalenteerde) deelnemers 88.
2. Daarnaast verzorgt Factorium de vooropleiding Rockacademie Auditie Coaching (RAAC) waarin talenten uit de popmuziek worden voorbereid op een auditie aan de FHK Rockacademie Aantal deelnemers: 13.
3. Bovendien verzorgt Factorium de vooropleiding voor de Nederlandse Theaterscholen, LOT. Aantal deelnemers: 9.
4. In de muzieksector kent Factorium de Topstream voor bijzonder getalenteerde cursisten. Aantal deelnemers: 11.

Ook werkt Factorium in de komende twee jaar aan het ontwikkelen van Urban Talent met ondersteuning van het Fonds voor Cultuur Participatie (FCP). Dit ligt in de lijn van de ontwikkeling van Urban House Tilburg waar we de komende jaren samen met culturele partners in de stad (Hall of Fame, Theater Tilburg, Tilburg Dansstad, KunstLoc) aan werken.

In 2019 werd door Factorium samen met de Stichting M-Lab (A'dam), Fontys Hogeschool voor de Kunsten en Theaters Tilburg een aanvraag uitgewerkt en ingediend bij het Rijk, Provincie Brabant en Gemeente Tilburg voor een nieuw Musical-Lab voor Nederlands en Vlaams toptalent voor de nieuwe kunstenplanperiode 2021-2024.

B. Onderwijs

In het werk voor en met het (voornamelijk primair) onderwijs in Tilburg en Goirle werd in 2019 in totaal 791K omgezet. Scholen betalen daarvan 400K zelf, de andere 391K komt uit subsidieregelingen waarin het Rijk (FCP) en gemeenten samenwerken.

- **Factorium** levert **Cultuuronderwijs** rechtsreeks aan de scholen in Tilburg en Goirle. Daarbij werd in 2019 in Tilburg zo'n 116K en in Goirle 87K aan omzet gerealiseerd. Daarmee werden **15.144 leerlingen** in het (m.n.) primair onderwijs in Tilburg en Goirle bereikt met cultuuronderwijs van Factorium.
- In de regeling **Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK II)** is Factorium in Tilburg penvoerder en projectverantwoordelijke. De projectleiding berust bij bureau CiST, in 2019 onderdeel van de gemeentelijke organisatie. In Tilburg werd in 2019 ruim 314K omzet gerealiseerd en werden 10.935 leerlingen bereikt. In Goirle, waar de uitvoering van het gehele CMK programma door de gemeente Goirle bij Factorium belegd is, was dat ruim 30K bij een bereik van 2.100 leerlingen. Het totale bereik in beide gemeenten in de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK), kwam daarmee op in 13.035 leerlingen. De deelnemende scholen hebben te maken met dalende leerlingaantallen. Het is een sterk vraaggericht maatwerkprogramma waarin de vraag van iedere school bepalend is voor de aard en de afname van producten en diensten. Aan het CMK II programma nemen in Tilburg 34 PO scholen (57% van alle scholen) deel en in Goirle alle 7 de PO scholen, wat in landelijk perspectief een hoge deelnamegraad is. In de uitvoering van CMK II wordt in Tilburg intensief samengewerkt met bureau CiST, dat vanaf december 2017 in het pand van Factorium gevestigd is, wat de kwaliteit van de samenwerking zeker ten goede gekomen is. In Goirle voert Factorium zelf de rol van projectleider en adviseur uit.
- Ook de regeling **Impuls Muziekonderwijs** wordt door Factorium zowel in Tilburg als in Goirle uitgevoerd. Daarin gingen in 2019 resp. ruim 48K en 37.5K om. Daarmee werden in Tilburg 3.312 leerlingen bereikt, en in Goirle 1.948 leerlingen; samen **5.260 leerlingen** in de Impuls Muziekonderwijsregeling.
- Factorium voerde in 2019 in opdracht van en in samenwerking met **Xpect Primair** een groot (meerjarig) muziekonderwijsproject met 3 scholen uit, waaraan **1.012 leerlingen** deelnamen en dat een omzet van 105K kende.

C. Expeditie:

Een relatief nieuwe loot aan de stam van Factorium is de pijler Expeditie. In 2019 werd veel tot stand gebracht.

A. Link Jongerentheater

Dankzij ruimhartige financiële ondersteuning van de Provincie Noord Brabant (Cultuur) kan Factorium vijf jonge professionele theaterschrijvers de opdracht geven vijf teksten voor het jongerentheater te leveren. Vijf groepen uit geheel Brabant speelden de teksten in het weekend van 18/19 mei 2019 in regie van vijf jongerentheatermakers. Deze editie is de eerste helft van in totaal tien teksten en uitvoeringen met als doel nieuw repertoire voor jongerentheater te ontwikkelen en beschikbaar te maken voor makers die werken met grote groepen jongeren.

Vijf schrijvers, vijf makers, zestig spelers in de leeftijd van 12 – 18 jaar. 500 bezoekers bij de uitvoeringen. In 2019 is een start gemaakt met de tweede lichting van opnieuw vijf teksten en uitvoeringen.

B. Weekendschool

De samenwerking met de IMC Weekendschool bestaat tien jaar. Vijftig kinderen van 10 – 14 jaar kregen vier zondagen theaterles en gaven in vier groepen een kleine presentatie voor ouders en familie. Voor zowel kinderen als familie een nieuwe en enerverende ervaring met Factorium en theater. Vijftig kinderen en zes jongerenbegeleiders IMC (14 – 17 jaar) en 200 familieleden bij de presentaties. Werde mede mogelijk gemaakt door een gift van 1.500 euro van het JopieFonds.

C. Jubileum 150 jaar Factorium: Circle of Talent

We vierden ons jubileum van 150 jaar met 3 x GOUD met als thema ‘the circle of talent.’

1. Gala-avond en Factorium Festival XXL

Jubileumweekend op 16 en 17 februari 2019 met een gala-avond voor genodigden en een festival op zondag. Dit vierden we met een jubileumshow en een goudglanzend feest. De zondag was een feestelijke dag met een Factoriumfestival XXL vol acts, optredens en 3 x de jubileumshow.

Gala-avond met 400 gasten, waarvan 150 artiesten, Festivaldag ruim 300 artiesten, 1.500 bezoekers. Werd mede mogelijk gemaakt dankzij een subsidie van het VSB Fonds.

Op de gala-avond ontving Factorium uit handen van de wethouder Cultuur Marcella Hendrickx de Tilburg Trofee en een Innovatie Cheque van 10.000 euro waardoor het Memorabel Festival, gericht op ouderen en cultuur, én het All You Need Festival voor mensen met een verstandelijke beperking, én een succesvol project met de stichting Met Je Hart, *voor ouderen die zich eenzaam voelen*, vorm konden krijgen. Hiermee kon een waardevolle, duurzame samenwerking met laatstgenoemde stichting, worden opgestart.

2. Muzitoer

Tweede keer goud was het Muzitoertje op 2 juni 2019. Een feestelijke middag rond het blaasinstrument in verschillende muziekgenres, uitgevoerd door professionals en amateurs. De circle of talent werd hier heel zichtbaar (en hoorbaar) omdat de professionele en inmiddels (inter)nationaal bekende musici ooit als cursist begonnen zijn bij Factorium.

Bestond uit acht concertjes van 20 minuten, tachtig blazers en ruim 500 mensen publiek.

Muzitoertje werd mede mogelijk gemaakt dankzij giften van het VSB Fonds 7.500,-, Stichting KoBra (Theaters Tilburg) 5.000,- en het Lindeboomgenootschap 500,-.

3. Zin-in-circusdagen

De derde keer goud bestond uit twee dagen vol workshops voor kinderen van 4 – 14 jaar waarin voor het eerst circus werd aangeboden i.s.m. Festival Circolo. Circusartiesten die ook op het festival te zien waren werkten met de kinderen. Aantal deelnemers: 96 kinderen per dag.

D. Urban Culture

Urban Nights, Open Jams, Social Grooves, Urban Circus, Studio SIX, Ravin.

- o Gedurende het hele jaar is de dinsdagavond dé UrbanNight met 6 classes in urban dancestyles en een open floor (open inloop om te komen dansen in de Factorium foyer). Gemiddeld 35 deelnemers aan de danceclasses en gemiddeld 35 deelnemers uit de Urban Scene per dinsdag gedurende 39 weken.
- o Talentontwikkeling Jonge Maker Urban Dance Theatre. Tweejarig traject voor urban Dancer Jeroen Meyer, loopt tot juni 2021. Met financiële ondersteuning van het Fonds voor Cultuurparticipatie wordt dit leertraject voor een Jonge Urban Maker mogelijk gemaakt. In 2019 vond het eerste deel van dit traject plaats met een eerste Proeve van Kunne, duet, 2 x gespeeld voor 90 bezoekers en Q&A. Met ondersteuning van het FCP van 25.000,- In december was Factorium gastheer voor alle medewerkers van het Fonds Cultuurparticipatie en werden de mooie resultaten van dit project getoond en besproken.

- o Social Grooves. In 2019 werd gestart met de maandelijkse urban music nights (hiphop en rap) en open mic. Een open podium voor beginnende urban artiesten die hun show cases kunnen uitproberen voor een welwillend publiek. In 2019 hebben we 2 succesvolle sessies beleefd in november en december 2019. De eerste avond kende zo'n 60 bezoekers en de tweede sessie 200 (!) bezoekers. Elke avond waren er 8 – 10 acts van zangers, dj-s en rappers.
- o Urban Circus. In samenwerking met de Fontys ACAPA circusopleiding en (met cofinanciering van) Festival Circolo werkten 4 studenten van de circusopleiding Fontys en 4 urban dancers samen in een LAB van 3 werkdagen aan nieuw bewegingsidoom, gebaseerd op ieders persoonlijke bewegingstalent en – beheersing. In 2 repetitiedagen is gewerkt aan een performance die 6 x werd opgevoerd tijdens Festival Circolo (oktober 2019). We waren gastheer voor de LAB- en performancegroep uit Den Bosch. Uitvoerders LAB 16 totaal. Duur per performance 8 – 10 minuten. Bezoekers bij de performances 500 in totaal tijdens het festivalweekend.
- o Studio SIX. Eind 2019 ontstond de behoefte aan een opname-mix studio voor urban artiesten. In samenwerking met To The Max van Max de Beijer, die een groot netwerk heeft van jonge hip-hop artiesten, en twee jonge urban rappers/mixers (Zeno & Megas) werd één van de popstudio's op een vooralsnog bescheiden manier ingericht voor dj's, beats, rappers en mixers. De formele opening vond plaats in 2020.
- o Productie: In 2019 werden i.s.m Downtown Promotions (Leanne Carlisle) 2 Ravin-productions gemaakt. 2 Maal 6 jonge performers kregen de kans een eigen choreo te maken als onderdeel van een totaalconcept. In eigen huis werd een (vooralsnog) bescheiden publiek bereikt van 60 mensen.

E. Special Factory

In 2019 werden onder de noemer Special Factory een aantal innovatieve projectinitiatieven, specifiek gericht op kwetsbare mensen in de samenleving, gegroepeerd en werd een gezamenlijke aanpak uitgewerkt.

- o AGM (Andrew Greenwood Methode)
 - o Gedurende een heel seizoen 2 x per week lessen aan 10 ouderen/Parkinsonpatiënten
 - o 1x Cursus/opleiding AGM i.s.m. Switch2Move aan 15 dansers totaal (mede mogelijk gemaakt dankzij een subsidie van de Gemeente Tilburg)
 - o Congres Dans als Medicijn i.s.m. Switch2Move en Elisabeth Tweesteden Ziekenhuis – met 200 deelnemers
 - o 6 Demo's AGM met gemiddeld 25 deelnemers
- o Feestdag voor eenzame ouderen i.s.m. de stichting Met je Hart. Een culturele sessie voor 150 ouderen en een feest met koffie, worstenbrood en heel veel kunstworkshops (dans, muziek, literatuur enz.)
- o Festival Memorabel. De officiële lancering van de Special Factory. Ruim 200 ouderen waren tijdens de lancering in het najaar van 2019 te gast en namen deel aan verschillende kunstworkshops, lezingen en ook belangrijk voor deze doelgroep: gezellig samenzijn.

- o All you need Festival (mede mogelijk gemaakt met het Innovatiesubsidie gemeente Tilburg) Speciale dag voor mensen met een verstandelijke beperking met workshops, voorstelling, optreden van een band, dansen en plezier. Tijdens het weekend ruim 200 bezoekers met- en zonder- beperking
- o TOF Voorstelling. Hiermee toont de Factorium groep van toneelspelers met een verstandelijke beperking het resultaat van hun wekelijkse repetities gedurende het seizoen. Altijd goed voor een nagenoeg volle theaterzaal. 14 Spelers repeteren wekelijks en ruim 200 bezoekers komen kijken.
- o Andere Koek. Jongeren met en zonder verstandelijke beperking werken samen wekelijks aan een voorstelling. 8 Mensen met een beperking, 3 stagiaires van MBO artiest, 1 stagiaire HBO docent Drama. Publiek: 210 personen bij Factorium en 60 personen bij de voorstelling op Landgoed Assisi.
- o Thebe-Elizabeth Goirle. *Wekelijkse* bijeenkomsten voor zorgbehoevende mensen in het verpleeghuis zowel mensen met een lichamelijke beperking als mensen met NAH. 2 Groepen orkest, totaal 25 deelnemers / dansen met peuters, 10 peuters en 10 ouderen gemiddeld genomen aanwezig. Deze activiteiten worden gefactureerd en betaald / 5 x kunstbeleving voor steeds 20 geïnteresseerden.
- o Cultuurbelevingsbijeenkomsten (gefactureerd en betaald) bij verschillende zorginstellingen van De Wever / Muziekbeleving bij Joannes Zwijssen, klassiek muziek uur, 3 x 17 deelnemers / 1 x wakker-word-concert voor diverse ouderen, met 15 personen direct publiek en 40 personen indirect publiek. / 14 februari 2019 De Heikant, Valentijns-dansworkshop, 20 deelnemers.
- o Factorium neemt actief deel aan de Coalitie tegen Eenzaamheid in Tilburg.

F. Sociaal Domein

- o Living Museum. Kleinschalig impact project voor mensen met geleefde ervaringen (psychiatrie, (ex)verslaving, ex-gedetineerden, burn-out) *Wekelijkse* avonden met kunstworkshops met presentatie voor publiek als eindproduct. I.s.m. Contour de Twern. Deelnemers 16. Presentatie januari 2020 en volgende maanden.
- o Wijkproject Groeten uit. I.s.m. Stichting Straat en StadsMuseum Tilburg (Stg Mommerskwartier) in Berkel Enschoot een sterk Stichting Straat festival neergezet met ruim 300 deelnemers (verenigingen, winkeliers, locaties, particulieren) en ruim 3.000 bezoekers.

Met onze Expedities leveren we een bijdrage aan de samenleving op basis van de politiek bestuurlijke vraag meer te doen voor mensen die buiten de boot dreigen te vallen. Factorium heeft volledig uit eigen middelen, door een stevig oud–voor–nieuw-beleid te voeren en daarmee 180K (!) uit het structureel subsidie vrij te spelen, een begin gemaakt met deze nieuwe pijler. Daarmee zijn we in ieder geval zover dat we in 2018 en 2019 geleidelijk aan structureel menskracht voor deze nieuwe pijler kunnen betalen. Zonder menskracht kan geen nieuwe krachtige pijler voor mensen met Special Needs en de hip-hop en urban scene waarin heel veel Tilburgse jongeren zich senang voelen, ontwikkeld worden. Deze investering is mede de oorzaak voor de forse overschrijding van het personele budget in 2019. Dat leidt tot heroverweging in 2020 van de inzet van menskracht op deze manier in dit onderdeel van de pijler Expeditie.

De grens is anno 2019 immers bereikt zonder de pijlers Talentontwikkeling en Onderwijs verder te verzwakken. Het subsidiebedrag dat in 2020 door oud-voor-nieuw-beleid is vrijgemaakt wordt ingezet op menskracht, noodzakelijk om de Expedities te kunnen ontwikkelen. Dat budget bevat geen enkel werk-budget. Dat moet verworven worden in de vorm van incidentele projectsubsidies. Dat maakt de doorontwikkeling van deze nieuwe werksoort – op basis van enkel incidentele externe financiering - in wijken en buurten wel heel erg kwetsbaar. Bovendien gaat het om doelgroepen die in meerderheid niet financieel sterk zijn en waar verdienmodellen maar heel beperkt of helemaal niet mogelijk zijn. Zonder structurele extra middelen gedurende de nieuwe beleidsperiode is de kans van slagen van deze nieuwe maatschappelijk zeer relevante loot aan de Factorium stam, erg klein.

Om die reden zijn we voornemens het gemeentebestuur van Tilburg voor te stellen het structureel subsidie voor Factorium in de planperiode 2021-2024 gedurende vier jaar structureel te verhogen, om de noodzakelijke tijd en ruimte te verkrijgen om nieuwe verdienmodellen te ontwikkelen in deze pijler (zoals Factorium dat al doet in de pijlers Talentontwikkeling en Onderwijs). Daarmee wordt een belangrijke verschuiving mogelijk, namelijk de transitie van de 'traditionele muziekschool', naar een stedelijk cultuurbedrijf in de haarvaten van de stad, dat stevig bijdraagt aan een inclusieve en gezonde stad waar iedereen gelijke kansen krijgt. Ook op cultureel gebied.

Wanneer een structurele verhoging van het basissubsidie in 2021-2024 niet mogelijk is wil Factorium in gesprek met de gemeente. Het immers niet langer mogelijk met het huidige subsidie nóg meer oud-voor-nieuw beleid te ontwikkelen en projecten in het *sociaal domein* te ontwikkelen (waarin de verdienmodellen nihil zijn) zonder de corebusiness van Factorium (onderwijs in muziek, theater en dans) verder af te breken. Want alleen al in deze kernactiviteiten is Factorium genoodzaakt in de komende periode minder te gaan doen voor hetzelfde geld, om financieel gezond te kunnen blijven. De ruimte voor kostbare innovatieve projecten is vervolgens uiterst beperkt. De innovatie moet dan met hele bescheiden middelen over een (veel) langere periode vorm krijgen.

D. Verhuur

De gemeente Tilburg heeft een prachtig gebouw neergezet en vraagt Factorium dat gebouw waar mogelijk ter beschikking te stellen aan derden, m.n. waar het cultuuractiviteiten betreft. Bovendien is het een type dienstverlening waarmee aanvullende inkomsten verworven kunnen worden. Zo gebruikt FHK de dans- en muziekstudio's intensief in Factorium dal-uren, worden repetitiefaciliteiten verhuurd aan individuele kunstenaars en makers en wordt bijvoorbeeld samengewerkt met De Nieuwste School. De theaterzaal wordt veel gebruikt door culturele partijen die een aanvulling op de eigen activiteiten bieden, zoals het Eurregio Jeugd Orkest en Kamermuziekensemble, het Nederlands Blazers Ensemble, het nationale Rosa Spier Harpconcours of andere regionale, provinciale of landelijke culturele koor-, muziek-, dans- of theaterwedstrijden of voorrondes daarvoor zoals het Nederlands Koor Festival. Maar daarnaast is er nog ruimte om meer marktconforme verhuringen te doen. Het aantal voorstellingen in 2019 was, met 249 voorstellingen, maar liefst 78 meer dan in 2018. Oorzaak is, naast meer personele inzet na herstel van de medewerker in de Planning & Coördinatie functie, zeker ook het aantal extra jubileum- en urban- activiteiten. Ook het aantal verhuringen nam in 2019 toe met precies 200 verhuringen meer tot 5.207 stuks. Gevolg was dat ook het aantal bezoekers in de *Factoriumzaal* steeg met ruim 5.000 bezoekers tot 23.039 bezoekers in 2019. Ondanks de stijging in het aantal *externe* verhuringen (in het gehele gebouw) daalde het totaal aantal bezoekers (verbonden met deze externe verhuringen) met ca.2.400 tot 29.957 bezoekers. Reden daarvoor is dat het aantal verhuringen weliswaar steeg maar dat betrof vooral de verhuur van repetitie- of vergaderfaciliteiten, waarmee geen publiek gemoeid is.

Verhuringen	aantal verhuringen				aantal bezoekers		
	2019	2018	2017		2019	2018	2017
Extern	120	78	117		12.201	8.399	8.792
Intern	129	93	116		10.838	9.434	11.772
Repetities *	5.207	5.007	2.138		29.957	32.362	31.388
Totaal	5.456	5.178	2.371		52.996	50.195	51.952
prestatie-eis	1.500				35.000		

Tenslotte

Voor de gemeente Tilburg verantwoordt Factorium de prestatie-eisen in een special gemeentelijk format waarin de prestatie-eisen staan geformuleerd en worden vergeleken met de realisatie. Op alle fronten realiseert Factorium ruim boven de prestatie eisen.

In Tilburg verzorgt Factorium lessen en cursussen op diverse **externe locaties**. Daarvan zijn er enkele die niet, of niet meer, voldoen en waar actie nodig is om leerlingenaantallen vast te houden of te kunnen groeien met nieuwe producten en diensten. In Berkel Enschoot is de vernieuwde locatie Koningsoord – waar gehuurd wordt via Stichting De Schalm – nog steeds problematisch omdat het programma van eisen niet conform de afspraken is uitgevoerd. In de Reeshof wordt gewerkt in het Beatrixcollege waar ooit een ambitie bestond uit te groeien tot culturele werkplaats en podium. Die ambitie bestaat niet meer. Factorium huurt nu gewone leslokalen. Dat is niet de omgeving die past bij goed muziek- en theateronderwijs. Dat is onder meer de reden dat Factorium actief is in het zoeken naar nieuwe leslocaties. Eén van de opties die nu onderzocht wordt is het – i.s.m. de Stichting Kinderopvang – ontwikkelen van een buurtcultuurhuis in BS De Heerevelden waar in de nabije

toekomst 19 lokalen vrijkomen. Daarover, en over de ontwikkeling van een betere podiumfaciliteit in de Heyhoef (500 meter van Heerevelden), wordt volop gesproken met onder meer de Stichting Reeshof Cultuurt. Factorium was met haar bestuurder in 2019 actief vertegenwoordigd in diverse gremia in de Reeshof teneinde de culturele ontwikkeling in de Reeshof ook bestuurlijk en strategisch te ondersteunen. Overigens heeft het Beatrixcollege per 1 september 2020 de huur opgezegd.

GOIRLE

De gemeente Goirle, als belangrijk co-financier, vraagt van Factorium mee te werken aan het bevorderen van samenhang in de samenleving, bij te dragen aan een sterke(re) verbinding tussen cultuuronderwijs en welzijn, cultuurparticipatie en sociale cohesie te bevorderen, onder meer door met partners een adequate culturele infrastructuur te bouwen en te onderhouden.

In Goirle wordt gevraagd per jaar 760 deelnemers te bereiken met lessen, cursussen en presentaties en bedroeg de realisatie: 907. Er werden door Factorium 50 publieke presentaties verzorgd waar leerlingen de muzikale, dansante of theatrale omlijsting vormden van tal van dorpsactiviteiten. Daarmee werden ruim 5.485 mensen bereikt.

In Onderwijs vraagt de gemeente Goirle tenminste 2.000 leerlingen te bereiken; realisatie 2019 bedroeg 5.825 leerlingen.

Er bestaat een goede samenwerking met de Stichting SCAG, de exploitant van het CC Jan van Besouw, Bibliotheek Goirle, de Contactraad Cultuur, jongerenhuis Mainframe en het onderwijs in Goirle.

4. MARKETING EN COMMUNICATIE

Een betere zichtbaarheid van Factorium realiseren was in 2018 een opdracht van de Raad van Toezicht aan de bestuurder. Maar hoe val je op in een groeiende vrijetijdssector waarin steeds meer culturele aanbieders, maar ook vele binnen- en buitenactiviteiten die worden georganiseerd zoals cultuur-, eet- en muziekfestivals strijden om de aandacht van hetzelfde publiek. Hoe zorg je voor voldoende toestroom van deelnemende cursisten, top-stroom potentials en evenementenbezoekers? Hoe bedien je de inclusieve stad? In 2019 werd in februari een gloednieuwe website gelanceerd, een nieuwe huisstijl gepresenteerd, werd een enorme groei gerealiseerd van activiteit (en de effecten daarvan) op Instagram en Facebook en werd een beperking gezet op print-media.

We denken nu in concepten, campagnes en communitys en stelen de show met de verhalen/stories van onze talenten (voor wie Factorium als thuis/familie voelt of nog een thuis gaat worden). We formuleerden een nieuwe organisatiefocus met een nieuwe marketingkoers.

We investeerden flink in de zoektocht naar onze (online) ambassadeurs. In musical, dans, theater, muziek en urban. Op zoek naar influencers en rolmodellen die ervaringen willen delen en verhalen willen vertellen. Deze community marketing gedreven aanpak heeft ertoe bijgedragen dat we anno nu veel meer in verbinding staan met onze fans en meer feeling hebben met wat er leeft en speelt in hun scene/community. Het stelt ons in staat om snel te reageren, bestaand aanbod te herzien en nieuw aanbod beter af te stemmen (co-creatie).

Bereik social mediakanalen in 2019

- o Facebook 2019: Van 3.500 volgers op 1 jan 2018 naar **4.794 volgers** op 31 dec 2019 = 1.294 nieuwe volgers!
- o Instagram 2018 – 2019: Van 0 volgers op 1 jan 2018 naar **1.850 volgers** op 31 dec 2019!
- o Facebook events 2019. In 2019 werden er 140 Facebook events gepubliceerd met een bereik van **153.000 mensen** met een response van **4.000 mensen** d.m.v. reacties op deze events.
- o Video score Facebook: de Factorium video's werden **124.400 keer bekeken** in 2019 (> 50% in vergelijking met 2018) waarvan **100.821 organisch bereik** en **23.600 betaald bereik**. In totaal tellen we in 2019 zo'n **357.600 videoweergaven** van min. 3 sec (> 50% in vergelijking met 2018). Totale betrokkenheid bij de gepubliceerde video's in 2019 was **13.400 mensen** + 132% in vergelijking met 2018) op basis van 54,4% eigen plaatsingen en 45,7% door deelacties.
- o YouTube 2019: De Factorium video's werden op YouTube ruim **30.000 keer** (2018: 12.767) bekeken met een totale kijktijd van 509 u (2018: 253,6 u).

Wat is het gevolg daarvan?

1. Toename aantal cursisten en deelnemers.
2. Toename aantal bezoekers/deelnemers aan events en voorstellingen.
3. Meer aandacht voor talenttrajecten MAF en RAAC. Toename auditie-aanmeldingen MusicAllFactory jongeren en volwassenen en de Vooropleiding Rockacademie Auditie Coaching

4. Groei Factorium van het Urbanhouse. Nieuw aanbod ontwikkeld. Meer deelnemers m.b.t. events en danstrainingen. Ook van buiten Tilburg (Utrecht/Den Haag/Rotterdam/Brabant)
5. De videocampagnes (Ferry vd Zaande) om nieuwe doelgroep te bereiken doen hun werk: de video's scoren heel goed blijkt uit de kijkcijfers: lokaal georiënteerd.

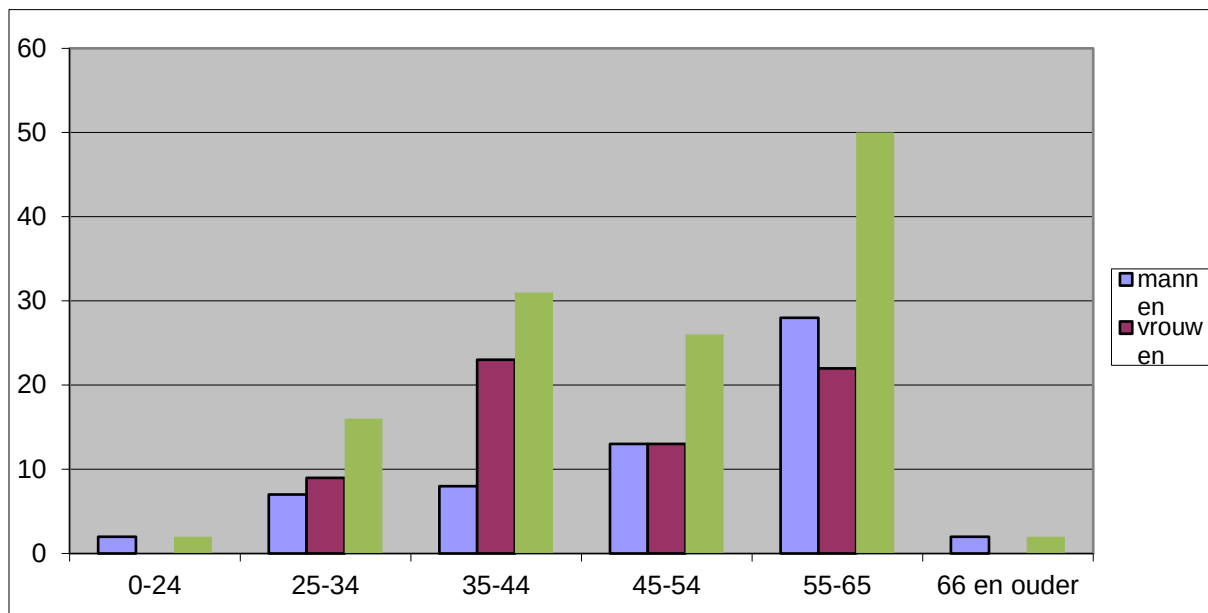
Marketing & Communicatie t.b.v. de pijler Onderwijs

- De ambitie is Factorium veel meer te profileren t.a.v. onderwijs, activiteiten en berichtgeving. Factorium wil de preferred supplier worden van cultuurproducten- en diensten in theater, muziek en dans voor Tilburg en (als het even kan) de regio.
- Samenwerking met HBO en MBO werd succesvol aangejaagd. Factorium werd partner en participeerde als opdrachtgever binnen projectgerelateerd onderwijs. Daardoor meer aandacht van MBO en HBO studenten. Stijging van het aantal afstudeerverzoeken van HBO studenten en stageverzoeken van MBO studenten. Diverse malen werden er door Factorium opdrachten (doelgroeponderzoek/conceptversterking) uitgezet bij Fontys ACI/IEMES studenten.

5. PERSONELE CIJFERS 2019

Samenstelling personeel					
Per 31 december 2019 is het personeelsbestand als volgt samengesteld:					
	2019		2018		
	Personen	FTE	Personen	FTE	
Totaal aantal personeelsleden met een dienstverband	127	50,36	134	48,84	
Totaal aantal personeelsleden gedetacheerd	2	2	2	2	
Aantal mannen	60	23,17	61	22,72	
Aantal vrouwen	67	27,19	73	26,12	
Verdeeld in:					
Onderwijzend personeel	92	25,78	101	26,65	
Overige medewerkers primair proces	12	7,64	11	6,25	
Overhead Directie, lijnmanagement	6	3,94	6	3,94	
Overhead Financieel, Control	6	4,74	6	4,74	
Overhead Informatisering, Automatisering	1	0,8	1	0,8	
Overhead Marketing, Communicatie	2	1,8	2	1,8	
Overhead Facilitair, Gebouwenbeheer	8	5,66	7	4,66	
Totaal	127	50,36	134	48,84	

Leeftijdsvdiagram per 31.12.2019

Verzuim

In dit verslagjaar bedroeg het verzuimpercentage 4,1% (2018: 5,5%).

6. RAAD VAN TOEZICHT EN ONDERNEMINGSRAAD

Factorium Podiumkunsten realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarden te creëren en over te dragen. De organisatie past de principes van de Code Cultural Governance toe. Bestuurders en toezichthouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij vermijden ongewenste belangenverstrengeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen. Daartoe is in 2012 een Regelement Raad van Toezicht opgesteld. De bestuurder en de toezichthouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar.

De raad is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid. De raad heeft in 2019 na afloop van enkele vergaderingen in afwezigheid van de bestuurder het eigen functioneren kritisch onder de loep genomen.

Jaarlijks voert een delegatie van de raad, waaronder de voorzitter een functionerings- en beoordelingsgesprek met de bestuurder. Mede op basis van dit traject stelt de RvT de beloning van de bestuurder vast, passend bij bovengenoemd bezoldigingsbeleid. De bestuurder is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.

En één keer jaar spreekt de RvT samen met bestuurder met de Ondernemingsraad. Hierin wordt de gang van zaken in de onderneming besproken en getoetst.

De bestuurder gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie. De raad van toezicht voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit. De codes Fair Practice en Code Culturele Diversiteit worden door de raad besproken in het kader van het Meerjaren Beleidsplan 2021-2024.

De samenstelling van de **Raad van Toezicht** in het verslagjaar was als volgt:

- Mevrouw J.W.M. Buys - Voorzitter
- Mevrouw A.C.A. Bresson – de Jongh
- De heer H. Vinken
- De heer P. F.A.M. van Boekel RA (toegetreten 14 februari 2019)
- Mevrouw I. C.C.M.M. van der Pas (toegetreten 7 oktober 2019)

Nevenfuncties

Mevr. J.W.M. Buys

- Lid Raad van Toezicht Fonds Cultuur Participatie
- Ambassadeur muziekonderwijs
- Voorzitter Raad Kwaliteitsborging Lerarenopleidingen

Mevr. A.C.A. Bresson - de Jongh

- Lid RvT Het Zuidelijk Toneel

De heer H. Vinken

- Bestuurslid Stichting Kunstpodium T

De heer P F A M van Boekel RA

- Raad van Toezicht van de stichting Het Zuidelijk Toneel
- Raad van Toezicht van de Stichting Spiegelglasfonds te Tilburg

- Raad van Toezicht bij Kredietunie Tilburg
- Raad van Toezicht van de stichting De Krachtcentrale 013
- Raad van Toezicht van de Stichting Broodje Aap & Linke Soep

Mevrouw I. C.C.M.M. van der Pas

- Geen nevenfuncties

Mevrouw C.M.M. Heselmans en de heer M.C.M Kemmeren namen afscheid van de Raad van Toezicht, omdat voor hen beiden de toegestane termijnen bereikt werden. Wij bedanken hen van deze plaats nog eens hartelijke voor hun belangeloze inzet voor Factorium Podiumkunsten.

Ambtelijk secretaris:

- De heer C. Büster - hoofd Administratie Factorium Podiumkunsten

De Raad van Toezicht controleert en adviseert de directie bestuurder die de stichting feitelijk bestuurt. De raad is zodanig samengesteld dat deze zijn taken effectief en verantwoord kan vervullen, waarbij de individuele leden hun specifieke kwaliteiten en expertises kunnen bijdragen. *De samenstelling van de Raad van Toezicht is gepubliceerd op de website samen met dit bestuursverslag, waarin jaarlijks openheid van zaken wordt gegeven over de activiteiten in het betreffende jaar.*

En 1 x per jaar spreekt de RvT samen met bestuurder met de Ondernemingsraad. Hierin wordt de gang van zaken in de onderneming besproken en getoetst.

De Raad van Toezicht streeft ernaar om een constructieve bijdrage te leveren aan een zo gezond mogelijke organisatie, die op een effectieve en professionele manier wordt georganiseerd. De Raad van Toezicht ziet het als haar taak de directeur kritisch te blijven bevragen op te maken keuzes, de kwaliteit van de bedrijfsvoering, de staat van de financiën en de beheersing van de risico's en onzekerheden die horen bij een cultuurhuis zoals Factorium Podiumkunsten.

Interne controle en risicobeheersing

Een belangrijk accent voor de RvT lag, naast andere zaken, op het stimuleren van de interne controle en focus op risicobeheersing. De Raad van Toezicht is blij met de groei en ontwikkeling in 2019, maar maakt zich tevens zorgen over de financiële ontwikkeling. De Raad van Toezicht acht een stevige aanpassing van de balans tussen uitgaven en inkomsten noodzakelijk.

De Raad van Toezicht is in 2019 zes maal bijeengekomen. Er wordt constructief en in goede sfeer vergaderd. Binnen de samenstelling sluiten de competenties en de kennisgebieden goed op elkaar aan.

In 2019 waren belangrijke agendapunten:

- Jaarverslag 2018 en begroting 2020
- Monitoring met tussentijdse 8 maanden rapportage
- Risicobeheersing
- Voornemen Gemeente Goirle beëindiging subsidierelatie
- Doorontwikkeling Factorium & Inhoudelijk beleid

- Ontwikkeling pijler Expeditie
- Jubileum 150 jaar in 2019

In 2019 namen 4 leden van de Raad van Toezicht deel aan een door de Cultuuralliantie georganiseerde bijeenkomst in het huis van Het Zuidelijk Toneel over het bevorderen van culturele diversiteit in de culturele sector.

Rooster van aftreden					
Naam	Titel	datum in functie	herbenoeming	aftredend	datum in functie volgens KVK
Ans Buys	Voorzitter	16-12-2014	dec.-18	dec.-22	16-12-2014
Antoinette Bresson	lid	30-11-2017	nov.-21	nov.-25	01-01-2018
Henk Vinken	lid	17-04-2014	apr.-18	apr.-22	27-02-2014
Ilse van der Pas	lid	06-06-2019	jun.-23	jun.-27	06-06-2019
Paul van Boekel	lid	14-02-2019	feb.-23	feb.-27	14-02-2019

De samenstelling van de **Ondernemingsraad** bestond ultimo 2019 uit:

- De heer H. Brouwers – voorzitter
- De heer G. van der Heijden – vice voorzitter
- Mevrouw V. Rijckmans – secretaris
- Mevrouw H. Bastiaens – lid
- Mevrouw C. Bol – lid
- De heer J. Stoffels – lid (vanaf juli 2019)
- De heer F. Vugs – lid

De ondernemingsraad en de bestuurder kwamen in 2019 zes maal bijeen in een overlegvergadering. Een enkele maal is de bestuurder aangeschoven bij een enkel onderwerp op verzoek van de OR. Het overleg verliep in 2019 steeds in een plezierige sfeer en constructief vanuit het gedeelde belang om Factorium een gezond, succesvol en bedrijf te laten zijn, dat goed is voor haar werknemers. De ondernemingsraad verzorgt een eigen Jaarverslag 2019 dat bij Factorium beschikbaar is.

Bestuurder

De directeur/bestuurder van Factorium voert zowel ambtelijk als bestuurlijk overleg met de aangesloten gemeenten. Hij maakt deel uit van het Brabantse Directeurenoverleg (DokC), het bestuur van het directieoverleg van de Culturele Instellingen in Tilburg (Cultuuralliantie) en is bestuurslid van Stichting Tilburg Dansstad (TDS).

L. Sijbers is daarnaast op persoonlijke titel voorzitter van De Raad van Toezicht van Theatergroep Artemis in Den Bosch.